

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΕΤΡΑΜΗΝΩΝ 2020-21

Β΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ, 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2021

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Β005

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ: 90΄ λεπτά

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου απαντήσεων να συμπληρώσετε όλα τα κενά με τα στοιχεία που ζητούνται.
2. **Να απαντήσετε σε ΟΛΑ τα ερωτήματα.**
3. **Να μην αντιγράψετε τα θέματα** στο τετράδιο απαντήσεων.
4. Να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
5. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα **μόνο με μπλε πένα ανεξίτηλης μελάνης.**
6. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

(Μονάδες 35)

Να μεταφράσετε τα πιο κάτω κείμενα στα Ελληνικά.

I. *Serena nocte luna defecerat; ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat. Tum Sulpicius Gallus de caeli ratione et de stellarum statu ac motibus disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit. Quia ille metum exercitus vicerat, imperator adversarios vincere potuit!*

(Λατινικά Λυκείου, XIII - ελαφρά διασκευή)

II. *Germani non student agriculturae; lacte et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistratus creantur cum vitae necisque potestate. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt: ephippiorum usus res turpis habetur.*

(Λατινικά Λυκείου, XV - ελαφρά διασκευή)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

(Μονάδες 65)

1. α) Από το δεύτερο κείμενο που δόθηκε για μετάφραση, να εντοπίσετε και να γράψετε δύο (2) λέξεις της λατινικής που παρουσιάζουν ετυμολογική συγγένεια με την ελληνική γλώσσα (αρχαία ή νέα), δηλώνοντας και τη σχετική ελληνική λέξη. Να εξαιρεθούν τα κύρια ονόματα.

(Μονάδες 2)

β) Να γράψετε μία (1) ετυμολογικώς συγγενή λέξη, προερχόμενη από κάποια από τις σύγχρονες ευρωπαϊκές γλώσσες, δηλώνοντας και τη γλώσσα προέλευσης (αγγλική ή γαλλική ή γερμανική ή ισπανική ή ιταλική), για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις του πρώτου κειμένου που δόθηκε για μετάφραση.

- i. nocte
- ii. militum

(Μονάδες 2)

2. Από τα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση, να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α' με τις πτώσεις της στήλης Β' (δηλώνονται με πλάγια γράμματα στα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση). Στη στήλη Β' περισσεύουν τρεις (3) επιλογές.

A	B
α. <i>Serena</i>	1. ονομαστική πληθυντικού
β. <i>monstrum</i>	2. αιτιατική ενικού
γ. <i>militum</i>	3. αφαιρετική πληθυντικού
δ. <i>Locis</i>	4. αφαιρετική ενικού
ε. <i>pelles</i>	5. γενική ενικού
στ. <i>res</i>	6. ονομαστική ενικού
	7. δοτική ενικού
	8. γενική πληθυντικού
	9. αιτιατική πληθυντικού

(Μονάδες 3)

3. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τους πιο κάτω τύπους (είναι υπογραμμισμένοι στα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση).

luna, *repentinum*, *de ratione*, *stellarum*, *modo*, *vincere*, *agriculturae*, *in fluminibus*

(Μονάδες 8)

4. Να τρέψετε τους πιο κάτω ρηματικούς τύπους σύμφωνα με την οδηγία που ακολουθεί (όπου χρειάζεται, να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους στο κείμενο).

- i. **defecerat**: στο β' πρόσωπο πληθυντικού οριστικής παρατατικού και μέλλοντα
- ii. **invaserat**: στο β' πρόσωπο ενικού οριστικής ενεστώτα και υποτακτικής υπερσυντελικού
- iii. **nutriuntur**: στο γ' πρόσωπο ενικού υποτακτικής ενεστώτα και παρατατικού στην ίδια φωνή
- iv. **lavantur**: στο α' πρόσωπο πληθυντικού οριστικής παρακειμένου και συντελεσμένου μέλλοντα στην ίδια φωνή
- v. **habetur**: στο γ' πρόσωπο πληθυντικού υποτακτικής παρατατικού και υπερσυντελικού στην ίδια φωνή

(Μονάδες 10)

5. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό.

- i. Carne nutriuntur et in fluminibus lavantur.
- ii. Ille disputavit et exercitum alacrem in pugnam misit.

(Μονάδες 6)

6. Να αντιγράψετε τις παρακάτω προτάσεις συμπληρώνοντας τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της λέξης που βρίσκεται στην παρένθεση.

- i. Nauta in _____ (epistula, ενικός) narrat de _____ (bellum, πληθυντικός).
- ii. _____ (Miles, πληθυντικός) virum _____ (ferox) ceperunt.
- iii. Ille dicit populum consules _____ (pravissimus) non _____ (amo, παρακείμενος).

(Μονάδες 6)

7. Να εντοπίσετε και να διορθώσετε το συντακτικό σφάλμα σε κάθε πρόταση που ακολουθεί.

- i. Civitas sine leges non stat.
- ii. Monumentum eius, qui sacrum est, pro templo habebat.

(Μονάδες 2)

8. Να μετατραπεί η ενεργητική σύνταξη σε παθητική και αντίστροφα.

- i. Romani revocabunt eum in Italiam.
- ii. Magnae civitates ab adversariis deletae sunt.

(Μονάδες 4)

9. Να υποδείξετε πού πρέπει να τονιστούν οι ακόλουθες λέξεις, οι οποίες βρίσκονται στα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση, και να δικαιολογήσετε τις απαντήσεις σας.

- i. amiserat
- ii. nutriuntur

(Μονάδες 2)

10. α) Σε ποια μάχη αναφέρεται το πρώτο κείμενο που δόθηκε για μετάφραση και ποιο αποτέλεσμα είχε;

β) Πώς ξαναβρήκαν οι στρατιώτες το χαμένο ηθικό τους;

(Μονάδες 2)

11. Να μεταφράσετε το κείμενο που ακολουθεί στα Ελληνικά.

Numerus civium a hostibus interfectus est. Multi adducti timore fugiunt et fortunam suam deplorant. Vis virorum magna est. Dux pergīt ad urbem et iubet arma deleri. Exercitus imperatori traditus est et quidam vulnerati sunt.

(Μονάδες 9)

12. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Λατινικά.

Ο βασιλιάς έλεγε ότι οι άνθρωποι λόγω της ειρήνης χάρονταν και ότι δεν αγαπούσαν τους κινδύνους. Εξέλεγαν άρχοντες και ήταν υπηρέτες τους. Όλοι τιμούσαν την ομόνοια και τη δικαιοσύνη.

Λεξιλόγιο

ειρήνη: pax, pacis (θηλ.)

(Μονάδες 9)

– ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ –